

PRESSEMEDDELELSE NR. 20/25

Luxembourg den 25. februar 2025

Domstolens dom i de forenede sager C-146/23 | Sąd Rejonowy w Białymstoku og C-374/23 | [Adoreikè] ¹

Dommeres uafhængighed: Domstolen præciserer de EU-retlige krav til fastsættelse af nationale dommeres løn

De nærmere regler for fastsættelsen heraf skal være fastsat ved lov, objektive, forudsigelige, stabile og gennemsigtige

Polske og litauiske domstole har forelagt Domstolen spørgsmål om fastsættelse af dommeres løn. Domstolen bemærker, at denne løn, som udgør en af garantierne for dommernes uafhængighed, skal være i overensstemmelse med betydningen af deres hverv. Fastsættelsen heraf skal have et retsgrundlag og opfylde kriterierne om objektivitet, forudsigelighed, stabilitet og gennemsigtighed. Dommernes lønniveau skal være tilstrækkeligt højt, henset til de socioøkonomiske forhold i den pågældende medlemsstat, navnlig i forhold til gennemsnitslønnen. Enhver fravigelse af den måde, hvorpå lønnen fastsættes, skal være begrundet i et mål af almen interesse. Disse fravigelser, som ikke specifikt bør være rettet mod dommere, skal være nødvendige, forholdsmæssige og midlertidige. De må ikke påvirke det forhold, at dommeres løn skal være passende i forhold til betydningen af det hverv, som de udøver.

Denne sag er blevet indbragt for Domstolen af polske og litauiske domstole, som har rejst tvivl om, hvorvidt de nationale bestemmelser om fastsættelse af dommeres løn er forenelige med EU-retten ².

I Polen er det fastsat i en lov, at grundlønnen for dommere fastsættes objektivt på grundlag af den gennemsnitsløn, der indberettes af det centrale statistiske kontor. Ikke desto mindre ændrede tre periodiske love denne beregningsmetode, hvilket medførte en »fastfrysning« af stigningen i dommeres løn for 2021, 2022 og 2023. Denne fravigelsesforanstaltning blev begrundet i budgetmæssige begrænsninger i forbindelse med covid-19-pandemien og Ruslands aggression mod Ukraine.

En dommer, der har anfægtet denne ændring, har krævet et beløb svarende til forskellen mellem den oppebårne løn og den løn, han ville have haft krav på, hvis lønstigningen ikke var blevet »fastfrosset«.

I Litauen har to dommere anlagt et erstatningssøgsmål mod denne medlemsstat. Disse dommere har gjort gældende, at deres løn afhænger direkte af den udøvende og den lovgivende magts politiske vilje. De har endvidere kritiseret manglen på en retslig mekanisme, der gør det muligt at fastsætte en anstændig løn, der svarer til dommernes ansvar og kan sammenlignes med lønningerne for repræsentanter for andre juridiske erhverv.

Domstolen bemærker i sin dom, at **den omstændighed, at dommere oppebærer en løn, der er i overensstemmelse med betydningen af deres hverv, udgør en garanti, der er uløseligt forbundet med deres uafhængighed**. Medlemsstaterne er derfor ved vedtagelsen af de nærmere bestemmelser for fastsættelsen af lønnen forpligtet til at overholde de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til EU-retten ³.

Disse nærmere bestemmelser skal således have et retsgrundlag. De skal være objektive, forudsigelige, stabile og gennemsigtige, således at vilkårlige indgreb fra den lovgivende og den udøvende magt er udelukket. De samme

krav gælder for fravigelsesforanstaltninger, der fører til en nedsættelse af dommeres løn eller en »fastfrysning« heraf.

Dommeres lønniveau skal være tilstrækkeligt højt, under hensyntagen til den økonomiske, sociale og finansielle kontekst i den pågældende medlemsstat, navnlig i forhold til gennemsnitslønnen. Denne løn skal være passende i forhold til betydningen af det hverv, som dommerne er betroet, med henblik på at beskytte dem mod pres, der kan påvirke deres afgørelser, og beskytte dem mod risikoen for korruption. **Dommeres uafhængighed er imidlertid ikke til hinder for, at deres løn fastsættes til et niveau, der ligger under gennemsnittet for andre jurister.**

Fravigelser af reglerne om fastsættelse af dommeres løn skal være **begrundet i et mål af almen interesse**, såsom nedbringelse af et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud. De må principielt ikke være rettet specifikt mod dommere. De skal også være nødvendige og strengt proportionale med henblik på at nå det forfulgte mål. **På trods af anvendelsen af disse ekstraordinære og midlertidige foranstaltninger** skal dommeres løn forblive passende i forhold til betydningen af deres hverv.

Endelig skal den måde, hvorpå dommeres løn fastsættes, og de foranstaltninger, der fraviger den, kunne gøres til genstand for en **effektiv domstolsprøvelse** ved en national domstol.

Det tilkommer de nationale retter at efterprøve, om disse krav er blevet overholdt i de foreliggende sager, hvilket ifølge Domstolen umiddelbart synes at være tilfældet.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Denne afgørelse er på tilsvarende måde bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og et eventuelt resumé](#) af dommen offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

¹ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

² Artikel 2 TEU og artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU.

³ Artikel 19 TEU, som udmønter det i artikel 2 TEU fastsatte retsstatsprincip, betror de nationale domstole og Domstolen opgaven med at garantere, at EU-retten anvendes fuldt ud i alle medlemsstaterne, og at sikre domstolsbeskyttelsen af borgernes rettigheder i henhold til EU-retten. Med henblik herpå er det afgørende, at disse retters uafhængighed bevares.